

Analýza evidence dlouhodobého majetku podniku Chropyňská strojírna, a. s.

Petra Chmelová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra CHMELOVÁ**
Osobní číslo: **M09164**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza evidence dlouhodobého majetku podniku
Chropyňská strojírna, a.s.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte literární průzkum týkající se evidence dlouhodobého majetku v účetnictví.

II. Praktická část

- Analyzujte evidenci dlouhodobého majetku v podniku Chropyňská strojírna, a.s.
- Na základě provedené analýzy zhodnoťte stav evidence dlouhodobého majetku v podniku Chropyňská strojírna, a.s. a navrhněte doporučení pro zlepšení stávajícího stavu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DUŠEK, David. Základy oceňování nemovitostí. 2. upr. Vyd. Praha: Oeconomica, 2006, 134 s. ISBN 80-245-1061-8.
KOVALÍKOVÁ, Hana. Zákon o účetnictví ...: jednoduchý průvodce v každodenní praxi. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 199 s. ISBN 978-80-7263-730-0.
KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 20. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7273-169-5.
LANDA, Martin. Základy účetnictví. Vyd. 1. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 254 s. ISBN 978-80-87071-86-1.
MAKOVEC, Jaromír. Oceňování strojů a výrobních zařízení. Vyd. 2. aktualiz. Praha: Oeconomica, 2010. 92 s. ISBN 978-80-245-1737-7.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 7.5.2013

Petra Chudová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá analýzou evidence dlouhodobého majetku podniku Chropyňská strojírna, a. s. Cílem teoretické části je provést literární průzkum evidence dlouhodobého majetku, jeho částí, možností pořízení, zařazení, odpisování, vyřazení a jeho inventarizace.

Cílem praktické části je analyzovat současný stav evidence dlouhodobého majetku a navrhnout doporučení na zlepšení současného stavu ve společnosti Chropyňská strojírna, a. s.

Klíčová slova: dlouhodobý majetek, dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek, účetní odpisy, daňové odpisy, inventarizace

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with the analysis of record of fixed assets Chropyňská strojírna, a. s. The aim of the theoretical part is research record of fixed assets, its parts, acquisition, classification, depreciation, disposal and inventory.

The practical part involves an analysis of the current condition of record of fixed assets and propose recommendations to improve the current situation in the company Chropyňská strojírna, a. s.

Keywords: fixed assets, current assets, non-current assets, accounting depreciations, tax depreciations, inventory

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem, kteří mi pomáhali při vypracování bakalářské práce. Děkuji paní doc, Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za důležité rady a připomínky.

Dále bych chtěla poděkovat společnosti Chropyňská strojírna a. s. a panu Ing. Romanu Navrátilovi za ochotu a poskytnutí údajů pro vypracování mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA	12
1.1 ÚČETNÍ OBDOBÍ.....	12
1.2 POŽADAVKY NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	12
1.3 ÚČETNÍ DOKLAD	13
1.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	14
1.5 INVENTARIZACE	14
1.6 ARCHIVACE ÚČETNÍCH ZÁZNAMŮ.....	15
2 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	16
2.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK	17
2.2 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	18
2.2.1 Způsoby oceňování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	19
2.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	21
2.4 POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	22
2.4.1 Pořízení dlouhodobého majetku formou leasingu.....	22
2.5 ODPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	24
2.5.1 Typy odpisů	24
2.5.2 Vykazování a účtování odpisů	26
2.6 VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	26
2.7 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU	26
3 POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	27
3.1.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury.....	27
3.1.2 Ukazatele aktivity.....	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	30
4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SPOLEČNOSTI.....	30
4.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	31
4.3 VÝROBNÍ PROGRAM	32
5 PRÁVNÍ ÚPRAVA	34
5.1 INVENTARIZACE	34
5.2 ZÁSADY ÚČETNICTVÍ V AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI CHROPYŇSKÁ STROJÍRNA.....	35
6 DLOUHODOBÝ MAJETEK	37

6.1	MAJETKOVÁ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	37
6.2	STRUKTURA DLOUHODOBÉHO MAJETKU SPOLEČNOSTI	40
6.3	STRUKTURA INVESTIC.....	42
6.4	POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	42
6.4.1	Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury.....	42
6.4.2	Ukazatele aktivity.....	44
7	EVIDENCE MAJETKU VE SPOLEČNOSTI.....	45
7.1	POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	45
7.1.1	Pořízení dlouhodobého majetku nákupem Audi A6	45
7.1.2	Odpisy Audi A6	46
7.1.3	Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností	47
7.1.4	Odpisy Světelná reklamní tabule.....	47
7.1.5	Pořízení dlouhodobého majetku formou leasingu.....	48
7.2	VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	49
8	NÁVRH OPATŘENÍ NA ZLEPŠENÍ ŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	50
8.1	DOPORUČENÍ V OBLASTI POMĚROVÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	50
8.1.1	Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury.....	50
8.1.2	Analýza ukazatelů aktivity	51
8.2	DOPORUČENÍ V OBLASTI EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	51
8.3	DOPORUČENÍ V OBLASTI INVENTARIZACE.....	52
8.4	DOPORUČENÍ V OBLASTI SMĚRNIC	52
8.4.1	Dlouhodobý majetek	52
	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	55
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	57
	SEZNAM OBRÁZKŮ	58
	SEZNAM TABULEK.....	59
	SEZNAM PŘÍLOH.....	60

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je Analýza evidence dlouhodobého majetku podniku Chropyňská strojírna, a. s. Společnost sídlí v Chropyni a je významným dodavatelem svařovacích, montážních a dopravních linek určených především pro automobilový průmysl ve střední a východní Evropě.

Společnost se snaží nadále rozvíjet a zlepšovat své výrobky a služby. Přiblížit se ke svému cíli „stát se největším a nejlepším komplexním dodavatelem technologického zařízení pro automobilový průmysl v Evropě.“

Ve výrobní společnosti je dlouhodobý majetek důležitou součástí aktiv. Proto je mu také věnována náležitá pozornost.

Cílem mé bakalářské práce je zhodnotit evidenci dlouhodobého majetku a navrhnout opatření ke zlepšení stávající situace.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části je proveden literární průzkum evidence dlouhodobého majetku a základních pojmů dotýkajících se dlouhodobého majetku jako jsou účetní období, požadavky kladené na účetnictví, účetní doklad a účetní závěrka. V této části jsou objasněny pojmy, které budou používány i v části praktické.

Cílem praktické části je analýza evidence dlouhodobého majetku a návrh opatření ke zlepšení stávajícího stavu. Na začátku praktické části je představena společnost Chropyňská strojírna, poté se zaměříme na zásady účetnictví ve společnosti. V rámci kapitoly dlouhodobého majetku zjistíme, jaká je majetková struktura a struktura investic společnosti. Následuje evidence majetku, pořízení, zařazení, odepisování a vyřazení majetku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ ÚPRAVA

Účetnictví v České republice je upraveno Zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, vyhláškami Ministerstva financí a Českými účetními standardy. Podnikatelské subjekty se řídí vyhláškou 500/2002 Sb.

V zákoně č. 563/1991 Sb. o účetnictví je stanoveno, na koho se tento zákon vztahuje. Tyto osoby se nazývají účetní jednotkou. Dále je zde uveden rozsah a způsob vedení účetnictví. Jedná se o veškeré činnosti účetní jednotky související s účetnictvím. Od vystavení účetních dokladů, jejich evidence, zapisování účetních operací až po sestavení účetní závěrky. Každá účetní jednotka má povinnost zachytit ve svém účetnictví stav a pohyb majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, uvádět informace o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření. Upřesnění najdeme ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. (Zákon 563/1991 Sb.; Kovalíková, 2010, s. 12-19)

1.1 Účetní období

Účetní jednotka účtuje účetní operace do období, ke kterému se věcně a časově vztahují. Jedná se o aktuální princip účetnictví. Účetním obdobím je dvanáct po sobě jdoucích měsíců. Účetním obdobím může být kalendářní nebo hospodářský rok, který začíná prvním dnem jiného měsíce než je leden. Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku až do svého zániku. Za den vzniku se rozumí den zápisu do obchodního rejstříku, dnem zániku je den výmazu společnosti z obchodního rejstříku. Povinnost vedení účetnictví v českém jazyce se týká všech účetních jednotek. Při svém vzniku mají účetní jednotky povinnost stanovit si účetní metody. (Zákon 563/1991 Sb.)

Účetní jednotky jsou povinny se řídit nejen Zákonem o účetnictví, ale také vyhláškami Ministerstva financí a příslušnými Českými účetními standardy.

1.2 Požadavky na vedení účetnictví

Účetní jednotky jsou povinny zachycovat veškeré skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, účetními doklady. Tyto skutečnosti se nazývají účetní případy. Účetní případy se zaznamenávají do účetních knih a zaznamenání těchto případů se nazývá účetním zápisem. Důraz je kladen na průkaznost účetních záznamů. Účetnictví musí být vedeno tako-

vým způsobem, aby podávalo věrný a poctivý obraz účetnictví dané účetní jednotky. Jestliže účetní jednotka použije zvolené metody tak, že tyto povedou k dosažení věrnosti, pak je účetnictví poctivé. Věrný a poctivý obraz účetnictví patří mezi účetní zásady. Účetní metody musí být použity takovým způsobem, aby byl splněn předpoklad, že účetní jednotka bude pokračovat ve své činnosti nepřetržitě.

Účetnictví má být vedeno správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a tak, aby byla zajištěna trvalost účetních záznamů. (Kovalíková, 2010, s. 31-34)

1.3 Účetní doklad

Pro správně vedené účetnictví musí účetní jednotka dodržovat ustanovení zákona. Úplné účetnictví je takové, které zachycuje veškeré účetní případy, které s daným účetním obdobím souvisí. Účetnictví je průkazné, jestliže byla provedena inventarizace majetku. Aby bylo účetnictví srozumitelné, musí být jednoznačně možné určit obsah účetního případu. Zachování trvalosti účetních záznamů je důležité především pro archivaci. Na základě účetních dokladů zachycuje účetní jednotka hospodářské operace.

Účetní doklady by měly splňovat následující skutečnosti:

- označení účetního dokladu,
- obsah účetního případu a jeho účastníků,
- peněžní částka nebo ocenění měrné jednotky a vyjádřené množství,
- okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení.

Na základě fyzického dokladu provede účetní jednotka zaúčtování. Pokud doklad nespĺňuje předepsané skutečnosti, tak účetní jednotka nemá řádný účetní doklad.

Každá účetní jednotka je také povinna sestavit účtový rozvrh s účty, u kterých je předpoklad, že je bude používat. V případě potřeby může účetní jednotka účty přidávat. (Kovalíková, 2010, s. 38-42)

1.4 Účetní závěrka

Rozvahový den je den, ke kterému je sestavována účetní závěrka. Uzavírání účetních knih je běžné u řádné a mimořádné účetní závěrky. Pokud se účetní knihy neuzavírají, jde o mezitímní účetní závěrku. (Kovalíková, 2010, s. 55)

Účetní závěrka se skládá z těchto částí:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha, která doplňuje a vysvětluje informace uvedené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty,
- přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu. (Müllerová a spol., 2007, s. 45)

1.5 Inventarizace

Inventarizace zajišťuje věcnou kontrolu účetnictví. Její význam spočívá v tom, že zabraňuje evidovat a vykazovat majetek a závazky, které neexistují, nebo vykazovat v takovém ocenění, které neodpovídá skutečnosti. (Müllerová a spol., 2007, s. 84)

Účetní jednotky inventarizací zjišťují skutečný stav majetku a závazků. Zjištění účetní hodnoty a množství se nazývá inventura. Inventarizace porovnává stavy zjištěné inventurou se stavem vykázaným v účetnictví na příslušných účtech. Zjištění rozdílů mezi účetním a zjištěným stavem může být ve formě manka nebo přebytku, ty se musí vypořádat v tom období, ve kterém byly zjištěny. Skutečný stav nižší než stav v účetnictví se označuje jako manko. Když je skutečný stav vyšší než stav v účetnictví označuje jako přebytek. (Müllerová a spol., 2007, s. 97)

U hmotného majetku se skutečné stavy zjišťují inventurou fyzickou. Dokladová inventura se využívá u závazků a pohledávek, popřípadě u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést inventuru fyzickou. Zákon předepisuje náležitosti inventurních soupisů pro splnění požadavků na průkazný účetní záznam. Doba archivace inventurních soupisů je pět let. (Kovalíková, 2010, s. 87)

1.6 Archivace účetních záznamů

Účetní jednotka je povinna archivovat všechny účetní záznamy, které souvisí s vedením účetnictví po dobu stanovenou zákonem.

(Müllerová a spol., 2007)

Archivace účetních záznamů má především význam pro zajištění důkazních informací. Každý účetní záznam má stanovenou dobu úschovy. Nejdelší lhůta je 10 let a je stanovena pro úschovu účetní závěrky a výroční zprávy. Ostatní záznamy se uchovávají 5 let. (Chalu-
pa, 2011, s. 24)

2 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Podstatným rysem dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je jeho účel, má umožňovat, usnadňovat nebo rozšiřovat existující podnikatelskou činnost. Není tedy určen k prodeji, ale k dlouhodobému užívání. (Kovanicová, 2012, s. 219)

Charakteristickým znakem dlouhodobého majetku je jeho dlouhodobé využití v podnikové činnosti (déle než jeden rok) a jeho postupné opotřebovávání se. Toto opotřebování je vyjadřováno odpisy. Tím se dlouhodobý majetek odlišuje od zásob nebo krátkodobého finančního majetku, u kterých se předpokládá naopak jejich krátkodobá spotřeba nebo prodej. Proto je nutné znát nejen povahu majetku, ale i záměry vedení podniku, které rozhoduje o tom, k čemu má dané aktivum sloužit. (Landa, 2006, s. 134-135)

Jako příklad může posloužit pořízení nákladního automobilu u dvou firem, z nichž první bude tento automobil používat jako prostředek pro poskytování služeb zákazníkům a druhá firma zamýšlí tento automobil prodat jako součást obchodní činnosti.

U první firmy bude nakoupený automobil zařazen do dlouhodobého hmotného majetku, vedení firmy stanoví výši účetních odpisů a majetek bude několik let sloužit produkci dopravních služeb. Jeho pořizovací hodnota se v rozvaze uvede v položce dlouhodobého hmotného majetku.

U druhé firmy bude tentýž majetek zařazen do zboží, a to z důvodu, že firma očekává prodej majetku v krátké době. Pořizovací cena majetku se uvede jako součást zásob.

Ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. je dlouhodobý majetek rozdělen do tří složek:

- dlouhodobý nehmotný majetek
- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý finanční majetek

Mezi dlouhodobý majetek se rovněž zahrnuje technické zhodnocení existujícího dlouhodobého majetku, kterým se rozumí:

- výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy,
- rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily u jednotlivého majetku v úhrnu částku 40 000 Kč.

Nyní se zaměříme na zachycení dlouhodobého majetku v účetnictví. První fází zachycení dlouhodobého majetku v účetnictví je jeho pořízení, probíhá zpravidla formou nákupu nebo vytvoření vlastní činností. Druhou fází je využívání dlouhodobého majetku pro dosažení výnosů, během této fáze se majetek odepisuje. Třetí fází, která ovšem nemusí nastat, je technické zhodnocení majetku formou rekonstrukce či modernizace. Poslední fází je vyřazení z používání po ukončení doby jeho životnosti. (Landa, 2006, s. 134-135)

2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Pro zařazení majetku mezi dlouhodobý nehmotný majetek musí splňovat tyto podmínky:

- **doba použitelnosti** – doba použitelnosti je doba, po kterou je majetek využitelný pro současnou nebo uchovatelný pro další činnost, může sloužit i jako podklad nebo součást zdokonalovaných nebo jiných postupů a řešení včetně doby ověřování nehmotných výsledků,
- **překročení stanovené výše hodnoty ocenění majetku** – výjimku tvoří goodwill, povolenky na emise a preferenční limity. Výši tohoto ocenění majetku si stanoví účetní jednotka sama. Zákonem o dani z příjmu je daná hranice 60 000 Kč, ta však není pro účetní jednotku závazná. Při stanovení výše hodnoty ocenění je však důležité respektovat principy významnosti, věrného a poctivého zobrazení majetku. (Chalupa, 2011, s. 61)

Dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje zejména zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a goodwill, povolenky na emise a preferenční limity a technické zhodnocení majetku, k jehož účtování a odpisování je oprávněn nabyvatel užívacího práva k dlouhodobému nehmotnému majetku. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

Zřizovacími výdaji rozumíme souhrn výdajů vynaložených na založení účetní jednotky do okamžiku jejího vzniku, kterým je zápis do obchodního rejstříku. Zřizovací výdaje zahrnují soudní a správní poplatky, výdaje na pracovní cesty, odměny za zprostředkování a poradenské služby a nájemné. Zřizovací výdaje se mohou odepisovat nejvýše po dobu pěti let. Zřizovací výdaje nejsou výdaje na pořízení dlouhodobého majetku a zásob, na reprezentaci nebo výdaje související s přeměnou společnosti nebo družstva. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

Za nehmotné výsledky výzkumu a vývoje a software se považují takové výsledky a software, které byly vytvořené vlastní činností k obchodování anebo nabyty od jiných osob. (Landa, 2006, s. 137)

Goodwill je kladný nebo záporný rozdíl ocenění podniku nebo jeho části nabytého koupí, vkladem nebo oceněním majetku a závazku v rámci přeměn společnosti. Goodwill se odepisuje nejdéle 60 měsíců. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

Povolenky na emise se zahrnují do dlouhodobého nehmotného majetku bez ohledu na výši ocenění. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

Mezi dlouhodobý nehmotný majetek je považováno i technické zhodnocení od částky stanovené zákonem o daních z příjmů:

- k jehož účtování a odepisování je oprávněn nabyvatel užívacího práva k dlouhodobému nehmotnému majetku, o kterém neúčtuje jako o majetku,
- drobného nehmotného majetku, kterým se rozumí složky majetku uvedené výše, pokud mají dobu použitelnosti delší než jeden rok a účetní jednotka je nevykazuje v majetku, ale v nákladech. (Landa, 2006, s. 137)

2.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Tato skupina dlouhodobého majetku splňuje následující podmínky:

- má fyzickou podstatu,
- doba používání je delší než jeden rok,
- má vlastnosti, v důsledku kterých je zařazen do skupiny dlouhodobého majetku bez zřetele na cenu a dobu použití nebo dosahuje určité výše ocenění, kterou stanoví sama účetní jednotka při splnění povinností stanovených zákonem, zejména respektováním principu významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku.

Majetek zařazený do dlouhodobého majetku můžeme definovat takto:

- **pozemky** – bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím,
- **stavby** – jsou součástí skupiny bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti,
- **samostatné movité věci a soubory movitých věcí** jsou:
 - o předměty z drahých kovů bez ohledu na výši ocenění,
 - o samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením a dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou, při splnění povinností stanovených zákonem, zvláště respektováním principu významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku. Zákonem o dani z příjmu je stanovena hranice pořizovací ceny ve výši 40 000 Kč a s provozně-technickou funkcí delší než jeden rok.

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok nevykázané ve skupině dlouhodobého hmotného majetku se považují za drobný hmotný majetek, o kterém účetní jednotka účtuje jako o zásobách.
- **jiný dlouhodobý hmotný majetek** tvoří bez ohledu na výši ocenění:
 - o ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich části koupené jako součást pozemku v rozsahu vymezeném geologickým průzkumem
 - o umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy nebo jejich soubory. (Landa, 2006, s. 138-139)

2.2.1 Způsoby oceňování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Oceňování je způsob, jak vyjádřit hodnotu majetku pomocí peněžní jednotky.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se oceňuje:

- pořizovací cenou,
- vlastními náklady,
- reprodukční pořizovací cenou. (Müllerová a spol., 2007, s. 78)

Ocenění pořizovací cenou se používá při pořízení dlouhodobého majetku s výjimkou hmotného majetku vytvořeného vlastní činností. Pořizovací cena je zákonem o účetnictví definována jako cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související. Jedná se o nejstarší model ocenění. (Müllerová a spol., 2007, s. 78)

Hlavní výhodou tohoto oceňovacího modelu bývá uváděna objektivita, poněvadž skutečná cena, za kterou se transakce realizovala, je kdykoli zpětně doložitelná. (Janhuba, 2010)

Ocenění vlastními náklady se používá při pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností podniku. Vlastními náklady u hmotného majetku tvoří přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti, vymezené v souladu s účetními metodami. (Landa, 2006, s. 141-142)

Ocenění reprodukční pořizovací cenou se používá při pořízení dlouhodobého majetku bezúplatně, např. darováním nebo v případech, kdy náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit nebo jsou tyto náklady vyšší než reprodukční pořizovací cena tohoto majetku. Reprodukční pořizovací cena je pak cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. (Landa, 2006, s. 141-142)

V souvislosti s uvedenými způsoby ocenění vzniká problém se zjištěním, které podnikové náklady souvisejí s pořízením dlouhodobého majetku. Důležité je si uvědomit, že tyto související výdaje zvyšují pořizovací hodnotu do okamžiku uvedení pořizované věci do stavu způsobilého k užívání. (Landa, 2006, s. 141-142)

Náklady související s pořízením mohou být:

- náklady na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky a otevření akreditivu, expertízy, patentové řešerše a předprojektové přípravné práce,
- úroky, zejména z úvěru, pokud tak účetní jednotka rozhodne,
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně variantních řešení a rozpočtu, zařízení staveniště, odstranění porostu a příslušné terénní úpravy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,
- licence, patenty a jiná práva využitá při pořizování majetku, nikoli pro budoucí provoz,

- vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí v důsledku nové výstavby, zůstatkové ceny vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,
- náhrady na omezení vlastnických práv, náhrady majetkové újmy vlastníkovu nebo nájemci nemovitost nebo za omezení v obvyklém užívání, náhrady za předčasně smýcený porost v souvislosti s výstavbou,
- úhrada podílu na oprávněných nákladech dodavatele spojených s připojením a zajištěním různých typů připojovacích soustav – elektrické energie, plynu nebo tepelné energie,
- zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání, vzniknou-li při zkouškách použitelné výrobky nebo výkony, jsou výnosy z těchto výrobků nebo výkonů součástí provozních výnosů a náklady na ně součástí provozních nákladů.
(Landa, 2006, s. 141-142)

Součástí ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení naopak nejsou:

- opravy a údržba,
- náklady nájemce na uvedení najatého majetku do předchozího stavu,
- kursové rozdíly,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení nebo jiné sankce ze smluvních vztahů,
- daně spojené s pořízením dlouhodobého majetku, které zákon o daních z příjmů neuznává za výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a daň z nemovitostí.
(Landa, 2006, s. 143)

2.3 Dlouhodobý finanční majetek

Tato skupina dlouhodobého majetku obsahuje aktiva, která podnik nakupuje, vlastní nebo půjčuje s cílem dlouhodobě investovat volné peněžní zdroje či volná nepeněžní aktiva takovým způsobem, který mu přinese očekávaný výnos charakteru dividend, úroků, zhodnocení v důsledku růstu tržních cen držných aktiv.

Tato aktiva se nevyužívají při běžné provozní činnosti podniku – to je také důvod, proč se dlouhodobý finanční majetek neodepisuje. Má podstatně větší význam u podniků s finanční činností. (Landa, 2006, s. 140)

Společnost nemá téměř žádný dlouhodobý finanční majetek, a tak se jí tato práce již nebude zabývat.

2.4 Pořízení dlouhodobého majetku

Způsoby pořízení dlouhodobého majetku:

- pořízení nákupem je nejčastější způsob pořízení dlouhodobého majetku,
- pořízení vlastní činností – vytvoření dlouhodobého majetku vlastními prostředky podniku, spotřebou materiálu, výrobků, mzdových nákladů, externích služeb,
- nabytí práv k výsledkům duševní činnosti tvořivé činnosti se týká pouze dlouhodobého nehmotného majetku a má obdobný charakter, jako v případě pořízení nákupem,
- pořízení darem je způsob, při kterém je mezi podnikatelem a dárce uzavřena darovací smlouva,
- vkladem majetku do podnikání
- převod podle právních předpisů, u podnikatelů je však tato forma výjimečná,
- finanční leasing. (Landa, 2006, s. 144)

2.4.1 Pořízení dlouhodobého majetku formou leasingu

Podstatou leasingu je úplatné užívání cizí věci, práva nebo majetkové hodnoty, které jsou ve vlastnictví leasingové společnosti nebo pronajímatele, po sjednanou dobu. Leasing představuje vnější zdroj financování investičních potřeb podnikatelského subjektu.

Členění leasingových operací podle změn vlastnických vztahů na začátku a na konci leasingové smlouvy, můžeme rozlišovat:

- **operativní leasing** – relativně krátkodobý vztah, majetek zůstává ve vlastnictví pronajímatele,
- **finanční leasing** – středně až dlouhodobý vztah, kdy na konci finančního leasingu dochází k odkupu majetku a přechodu vlastnictví z pronajímatele na nájemce, dále ho lze členit na:
 - o finanční leasing bez nároku na koupi,
 - o finanční leasing s nárokem ke koupi,
 - o finanční leasing s úhradou nájmu předem a s požadavkem koupě,
 - o finanční leasing s počáteční navýšenou splátkou a s nárokem na koupi,
- **zpětný leasing**.

Leasing poskytuje nájemci řadu výhod, a to ve formě:

- finančních úspor
 - o k získání potřebného majetku podnikatelský subjekt nemusí disponovat peněžními prostředky v plné výši – leasing šetří likvidní prostředky,
 - o daňové výhody – nájemné je uznáváno za daňově uznatelný náklad,
 - o leasingová společnost uzavřela se svými obchodními partnery dohodu o spolupráci, což jí umožňuje snížit pořizovací cenu předmětu leasingu (množstevní rabat),
- časových úspor
 - o při obstarávání úvěru (leasingová společnost pro refinancování zajistí zdroj je ve vlastní režii),
 - o leasingová společnost sama vybere podle potřeb a požadavků nájemce zařízení či jiný majetek a předloží mu vybrané alternativy ke schválení,
 - o leasingová společnost sama zajistí při sjednání přepravu, proclení aj.,
 - o při platbách nájemného.

Leasing má i své nevýhody. Při leasingu nájemce zaplatí pronajímateli navíc finanční činnost, navýšení nad pořizovací hodnotu předmětu leasingu, vyjádřené v podobě leasingového koeficientu. Další nevýhodou je ztráta reprodukční ceny pronajímaného majetku. Pronajímaný majetek odkupuje nájemce za symbolickou cenu a už jej neodpisuje. (Landa, 2006, s. 156-158)

2.5 Odpisování dlouhodobého majetku

Účetní jednotky, které vlastní majetek o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami. Odepisováním majetku je jeho cena zahrnuta do nákladů jednotlivých účetních období. Tímto způsobem se ekonomicky a účetně zaznamenává jeho opotřebení. Vlastník odpisuje majetek i v případě, že ho pronajímá a tudíž nevyužívá. (Landa, 2006, s. 147; Müllerová a spol., 2007)

Všechen dlouhodobý majetek se ovšem neodepisuje, výjimkou je dlouhodobý finanční majetek a některé kategorie dlouhodobého hmotného majetku vzhledem k tomu, že u nich nedochází k opotřebení, a tím ztrácí odpisy účel.

Neodpisovaným majetkem jsou pozemky, umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy, nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání, finanční majetek a zásoby, najatý či obdobně užívaný dlouhodobý hmotný nebo nehmotný majetek. (Landa, 2006, s. 148)

2.5.1 Typy odpisů

Existují dva základní typy odpisů – odpisy účetní a daňové. Účetní odpisy mají odpovídat reálnému opotřebení v podmínkách konkrétního podniku, u daňových odpisů je doba odpisování stanovena přímo v zákoně o dani z příjmu. U obou druhů odpisů rozlišujeme různé metody odpisování. (Landa, 2006, s. 148)

Účetní odpisy

Účetní odpisy představují přesun pořizovací ceny dlouhodobého majetku do nákladů. Účetní odpisy někdy bývají označovány jako zdroj financování, protože představují cestu k uvolnění části peněžních prostředků, které tyto aktiva dosud zadržovala v sobě. Me-

zi základní modely odpisování u dlouhodobého hmotného majetku jsou výkonové odpisy, časové odpisy. (Janhuba, 2010, s. 28)

Odpisováním účetně vyjadřujeme odhad poklesu užitečnosti dlouhodobého aktiva. Tento odhad je účetně zachycen jako oprávka vyjadřující, jaká část z pořizovací ceny již přešla do nákladů. (Janhuba, 2010, s. 27)

Daňové odpisy

Postup výpočtu daňových odpisů a jejich zahrnutí do základu daně má následující kroky.

Zjištění vstupní ceny – pro výpočet daňových odpisů je důležité zjistit výši vstupní ceny.

Vstupní cenou je pořizovací cena, vlastní náklady nebo reprodukční pořizovací cena. **Za-**

řazení majetku do příslušné odpisové skupiny – v prvním roce odpisování je nutné zařadit majetek do odpisových skupin uvedených v příloze č. 1 zákona o dani z příjmů. **Určení**

odpisové metody – účetní jednotka má právo si zvolit rovnoměrné nebo zrychlené odpisy, avšak tuto metodu již u daného majetku nemůže být změněna. Zjištění doby odpisování, které je uvedeno v § 30 zákona o dani z příjmů.

Tab. 1. Odpisové skupiny. Zdroj: Zákon o dani z příjmů.

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Výpočet odpisu podle pravidel uvedených v § 31 pro rovnoměrné odpisování a v § 32 pro zrychlené odpisování. A následné zaznamenání ročního odpisu v evidenci dlouhodobého majetku. (Landa, 2006, s. 152)

2.5.2 Vykazování a účtování odpisů

Odpisy se neúčtují jako snížení hodnoty majetku, ale na účet opravek, aby měli uživatelé informace o výši odpisů, zůstatkové ceně a pořizovací hodnotě. Účtování je stejné bez ohledu na metodu odpisování. (Landa, 2006, s. 155)

2.6 Vyřazení dlouhodobého majetku

K vyřazení dlouhodobého majetku dochází z důvodu prodeje, darování, bezúplatného převodu, fyzické likvidace, manka či jiného důvodu pozbytí.

Z účetního hlediska se vyřazení dlouhodobého majetku vždy projeví jako snížení stavu na příslušném evidenčním i oprávkovém účtu.

V situaci, kdy majetek není zcela odepsán, je nutné před účetním vyřazením provést odepsání zůstatkové ceny majetku tak, aby celková částka evidovaná na oprávkovém účtu byla shodná s pořizovací hodnotou. (Landa, 2006, s. 163-135)

2.7 Evidence dlouhodobého majetku

Funkce evidenční a důkazní je jednou ze základních funkcí účetnictví. Z tohoto důvodu se musíme zabývat i evidencí majetku. Základní pravidla pro evidenci dlouhodobého majetku obsahují české účetní standardy č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a 014 Dlouhodobý finanční majetek.

Z hlediska účetní evidence je nutné zavedení syntetických a analytických účtů podle skupin majetku. Základním nástrojem pro analytickou evidenci jsou karty dlouhodobého majetku. (Landa, 2006, s. 165-166)

3 POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Analýza účetních metod prostřednictvím poměrových ukazatelů umožňuje získat rychlý přehled o finanční situaci podniku. Poměrový ukazatel poměří různé položky rozvahy, výkazu zisku a ztráty a cash flow. Využívají se zejména ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability, aktivity a ukazatele kapitálového trhu. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 82, 83)

Nezbytným předpokladem snižování finančního rizika a udržení finanční rovnováhy je udržení a rozvoj finančních poměrů podniku. (Měření podnikové výkonnosti a oceňování podniku, © 2013)

3.1.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

Ukazatele zadluženosti slouží jako ukazatele výše rizika, které společnost nese při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Čím je vyšší zadluženost, tím je i vyšší riziko, jelikož podnik musí být schopen hradit své závazky bez ohledu na to, jak se mu daří. Určitá výše zadlužení je však pro společnost užitečná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní. Úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení podniku, protože úroky jako součást nákladů snižují zisk. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 83)

Ukazatel **celkové zadluženosti** základním ukazatelem zadluženosti. Jako doporučená hodnota bývá uváděno 30–60 %. Ukazatel poměří cizí zdroje a aktiva celkem. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 84)

Míra zadluženosti je dalším často využívaným ukazatelem. Pro posuzování tohoto ukazatele je důležitý vývoj v čase. Ukazatel poměří cizí a vlastní zdroje. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 85)

Úrokové krytí ukazuje schopnost podniku splácet úroky. Pokud je ukazatel roven 1, znamená to, že vytvořil zisk, který pokryje jen výši úroků. Doporučená hodnota bývá větší než 5. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 85, 86)

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem při hodnotě větší než 1 znamená, že podnik používá vlastní dlouhodobý kapitál i ke krytí oběžného majetku, a dává přednost finanční stabilitě. Dlouhodobý majetek by měl být financován vlastním kapitálem podniku. Platí zde zlaté pravidlo financování, kde by měl být dlouhodobý majetek financován dlouhodobými zdroji. Při výsledku nižším než 1 podnik kryje část svého dlouhodobého majetku

krátkodobými zdroji, jedná se o takzvanou agresivní strategii financování. Při příliš vysokém poměru je podnik finančně stabilní, avšak svůj majetek financuje vlastními zdroji, které jsou dražší, jedná o takzvanou konzervativní strategii financování. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 86)

3.1.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky.

U **obratu aktiv** platí, že čím je větší hodnota ukazatele, tím lépe. Nejnižší doporučená hodnota je 1. Nízká hodnota znamená špatnou vybavenost podniku a neefektivní využití majetku. Ukazatel poměruje tržby a aktiva.

Dalším používaným ukazatelem je **obrat dlouhodobého majetku**, který měří efektivnost využívání dlouhodobého majetku. Poměruje tržby a dlouhodobý majetek. Obrat aktiv by měl být alespoň na úrovni hodnoty 1. (Obrat dlouhodobého majetku, © 2013) Tento ukazatel vychází lépe pro společnost, která má více odepsaný dlouhodobý majetek. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 103)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

Chropyňská strojírna akciová společnost byla založena v roce 1992. Společnost je významným dodavatelem svařovacích, montážních a dopravních linek určených především pro automobilový průmysl ve střední a východní Evropě. Výrobní program společnosti je tvořen výrobou svařovacích a montážních přípravků, jednoúčelových strojů, forem pro vstřikování plastů, kontrolních zařízení, elektrorozvaděčů a elektroinstalacemi.

Společnost zajišťuje služby v oblasti engineeringu a vedení projektů nejen pro nové průmyslové linky, ale také v oblasti jejich úprav či relokací. Snaží se svým zákazníkům nabídnout nákladově efektivní a inovativní řešení na nejvyšším stupni kvality.

Společnosti se daří nadále získávat dotace pro další rozvoj, například schválenými dotacemi v programu ROZVOJ II a ROZVOJ III, pokračuje i celoplošné vzdělávání zaměstnanců.

V roce 2012 byla založena kancelář v Nižném Novgorodu, a proběhla akvizice Slavia Tools v Detvě.

4.1 Základní údaje o společnosti

Obchodní název: Chropyňská strojírna, a. s.

Sídlo: Komenského 75, 768 11, Chropyně

IČO: 18 18 96 79

Základní jmění: 10 mil. Kč

Rok založení: 1992

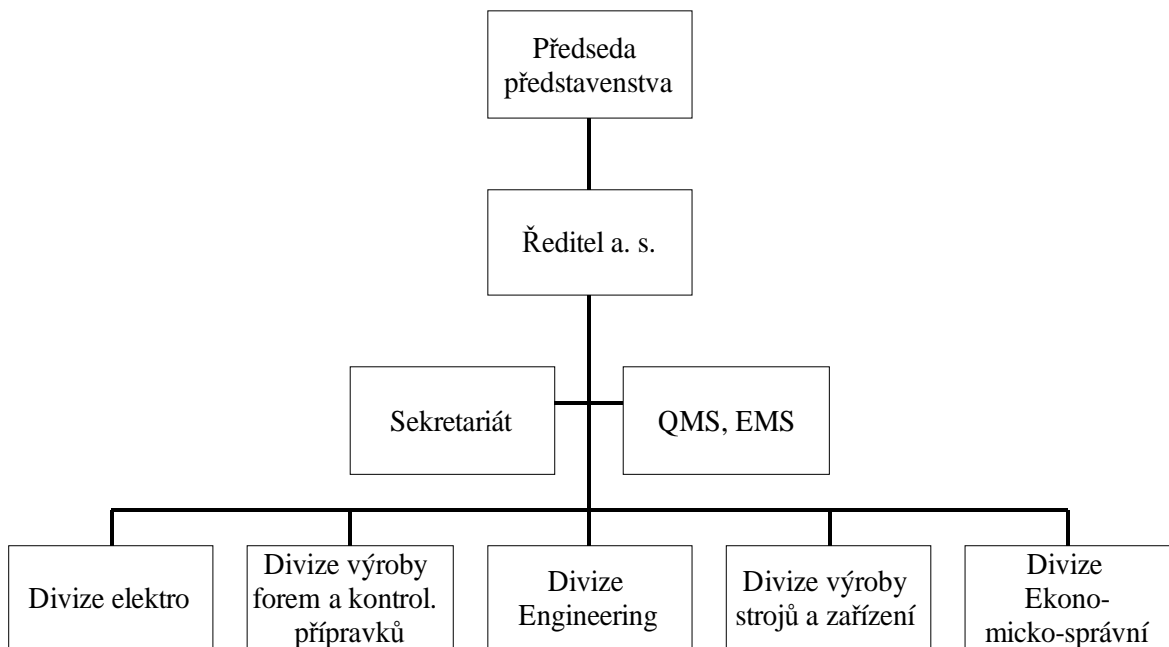
Počet zaměstnanců: 450

Předmět činnosti:

- výroba, montáž a uvedení do provozu kompletních svařovacích linek pro automobilový průmysl,
- výroba forem pro termoplasty a vakuové tvarování,
- výroba střížných nástrojů na plasty,
- výroba svařovacích a montážních přípravků,
- výroba jednoúčelových strojů a transportních zařízení určených zejména pro automobilový průmysl,

- výroba ocelových konstrukcí,
- výroba a montáž vzduchotechniky vč. výroby klempířských prvků,
- opravy a montáže strojů a zařízení, montáže a opravy zařízení
- měření a regulace,
- výroba rozvaděčů nízkého napětí,
- montáže a opravy zvedacích zařízení,
- široký sortiment obráběcích prací, tepelného zpracování kovů.

4.2 Organizační struktura

Obrázek 1. Organizační struktura. Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti.

Představenstvo je statutárním orgánem společnosti, navrhuje směr rozvoje společnosti, rozdělení zisku, zvýšení základního kapitálu, zodpovídá také za hospodaření.

Dozorčí rada vykonává kontrolu hospodaření společnosti, předkládá zprávu o výsledku hospodaření.

Ředitel zodpovídá za chod a řízení společnosti, realizuje rozhodnutí představenstva a valné hromady a odpovídá za jejich plnění, realizuje podnikatelský záměr společnosti.

QMS a EMS zodpovídá za kvalitu jakosti výrobků a jejich kompletnost, plně zodpovídá za problematiku vztahu výroby a životního prostředí.

Divize elektro zajišťuje elektroinstalaci pro komplexní stavebně montážní projekty, provádí opravy a montáže elektro zařízení, měření a regulace, výrobu a montáže jeřábových drah, opravy zvedacích zařízení včetně výtahů a výrobu rozvaděčů nízkého napětí.

Divize výroby forem a kontrolních přípravků zajišťuje výrobu a montáže forem, cubingů, kontrolních přípravků a nástrojů, zastřešuje centrální údržbu společnosti.

Divize engineeringu je zaměřena na nové, komplexní stavebně montážní projekty, vyžadující širokou kooperační činnost ostatních divizí společnosti i externích dodavatelů, vyrábí dopravní a manipulační techniku pro automobilový průmysl.

Divize výroby strojů a zařízení se zaměřuje na výrobu jed noučelových strojů a zařízení, montážních a svařovacích přípravků. Představuje většinový podíl na vlastní výrobě podniku.

Divize ekonomicko-správní sdružuje ty aktivity, jejichž realizaci je lépe vykonávat centrálně. Do této divize spadá režijní nákup, plánování výroby, sklad hutního materiálu, investiční rozvoj a rozvoj lidských zdrojů, mzdy a personalistika, finanční řízení podniku a účetnictví, obecná správa a správa IT.

4.3 Výrobní program

- Engineering – dodávky komplexních svařovacích a montážních linek především pro automobilový průmysl.
- Výroba strojů a zařízení – především přípravků pro automobilový průmysl.
- Konstrukce a výroba vstřikovacích forem, kontrolních zařízení a cubingů.
- Elektroinstalace a pneuinstalace průmyslových linek a zařízení, výroba rozvaděčů.

Tab. 2. SWOT analýza. Zdroj: Vlastní zpracování.

Silné stránky: - vybudovaná základna zákazníků,- dlouhodobé vztahy se zákazníky,- dostatečná technická vybavenost,- vlastní know-how,- dobré obchodní výsledky,	Slabé stránky: - závislost na dodavatelích,- malá prezentace na internetu,- vysoké personální náklady.
Příležitosti: - expanze na nové trhy,- navázání spolupráce s novými zákazníky,- vývoj nových produktů,- vzrůstající poptávka po produktech,	Hrozby: - růst cen materiálu,- konkurence,- nepříznivé podnikatelské prostředí,- recese světové ekonomiky,- nedostatek kvalifikovaných pracovníků na trhu práce,- zvyšování cen energií.

5 PRÁVNÍ ÚPRAVA

Společnost Chropyňská strojírna je právnická osoba, která má sídlo na území České republiky, takže je podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví účetní jednotkou. Rovněž je pro tuto společnost závazná i vyhláška 500/2002 Sb.

Společnost vede podvojný účetnictví a je plátcem daně z přidané hodnoty.

Účetním obdobím byl stanoven kalendářní rok.

Chropyňská strojírna používá informační systém Infor ERP Visual.

5.1 Inventarizace

Inventarizace probíhá na konci účetního období na základě dokumentu Příkaz ředitele s názvem Provedení řádné inventarizace. V Příkazu ředitele je uveden pokyn k provedení inventarizace. Inventarizace se provádí ke dni 31. 12. Fyzické inventury se provádí v termínu od 2. 1. do 30. 1.

Rozdělení řádné inventarizace:

- hutního materiálu,
- elektromateriálu,
- spojovacího materiálu,
- hmotného investičního majetku,
- dlouhodobého hmotného investičního majetku,
- nedokončená výroba,
- pokladna,
- výdejna,
- ostatní účty.

Uloženým úkolem inventarizační komisi je fyzickým způsobem ověřit jednotlivé inventární předměty, zaměřit se na správnost číselného označení, využití a stav inventárních předmětů. Porovnat skutečné stavy inventárních předmětů se stavem na dokladech, případné rozdíly zapsat do inventarizačních zápisů s návrhem na vypořádání. Po ukončení inventarizace se vyhotoví zápis o provedení inventarizace. Takto vyhotovený zápis se předává divizi

ekonomiky a správy. Veškeré závěry z provedených inventur se projednávají v hlavní inventarizační komisi, včetně přijetí návrhů a opatření.

K inventarizaci patří také Zápis z hlavní inventarizační komise, ve kterém je zapsán výsledek inventarizace, ve kterém jsou vyjmenováni členové hlavní inventarizační komise a výsledky inventur za každý úsek.

U hmotného a nehmotného majetku proběhla inventarizace dle plánu fyzickou kontrolou v jednotlivých provozech. U výpočetní techniky bylo upřesněno umístění jednotlivých počítačů včetně doplnění a aktualizace pracovníků, totéž se týkalo i všech software programů.

Závěrem u inventury bylo zjištěno, že v rámci provedené roční inventury nebylo shledáno žádných významných nesrovnalostí, které by moly výrazným způsobem ovlivnit výši majetku společnosti. Přesto je třeba věnovat pozornost i nadále stavu majetku a jeho evidenci a zvážit odprodej u nepoužívaného majetku.

5.2 Zásady účetnictví v akciové společnosti Chropyšská strojírna

Společnost nemá žádné vnitřní normy, postupuje podle zákona o účetnictví a zákona o dani z příjmu právnických osob. V tomto směru je jedinou vnitřní normou organizační směrnice s názvem Zásady pro účetnictví v akciové společnosti Chropyšská strojírna. Účelem této směrnice je stanovení zásad a pravidel pro účetnictví.

Syntetické účty, které účtová osnova vymezuje pouze rámcově, se stanoví v účtovém rozvrhu vydávaném pro každé účetní období, jímž je kalendářní rok.

V rámci dotačních projektů je nutné dodržet veškeré náležitosti odděleného účtování, náležitosti a povinnosti, které stanovuje grantová či jiná smlouva, včetně požadované doby archivace dokladů projektu.

Účetním obdobím je v této směrnici stanoven hospodářský rok, který je shodný s kalendářním rokem.

Majetek zařazený do dlouhodobého hmotného majetku musí být oceněn na 40 001 Kč a více. Hranice pro zařazení majetku mezi dlouhodobý nehmotný majetek je 60 001 Kč a více.

Daňové odpisování hmotného a nehmotného investičního majetku probíhá podle § 31 a § 32 zákona o dani z příjmů. Účetně se majetek odepisuje měsíčně od měsíce, kdy byl uveden do užívání. Nehmotný majetek je odepisován podle § 32 zákona o dani z příjmů.

Měsíční sazba účetních odpisů odpovídá 1/12 roční sazby.

Úroky nejsou součástí ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku.

Samostatné movité věci, drobný hmotný investiční majetek, jehož ocenění je ve výši od 5 001 do 40 000 Kč, se účtují přímo do spotřeby přes samostatný analytický účet 501200 Drobný hmotný investiční majetek.

Dále jsou v této směrnici upraveny podle účtových tříd zásoby, finanční účty, zúčtovací vztahy, kapitálové účty a dlouhodobé závazky, náklady, výnosy, závěrkové a podrozvahové účty a vnitropodnikové účetnictví.

6 DLOUHODOBÝ MAJETEK

Chropyňská strojírna je výrobní společnost a jako taková má vysoký podíl dlouhodobého hmotného majetku na celkových aktivech. Největší zastoupení má dlouhodobý hmotný majetek.

6.1 Majetková struktura společnosti

Tab. 3 Odepsanost dlouhodobého majetku v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

Odepsanost dlouhodobého majetku v roce 2011					Odepsanost aktiv
(v tis Kč)		Brutto	Korekce	Netto	
B	Dlouhodobý majetek	225 129	-121 746	103 383	54 %
B I	DNM	15 838	-13 413	2 425	85 %
BII	DHM	209 153	-108 333	100 820	52 %
B II 1.	Pozemky	3 450	0	3 450	0 %
B II 2.	Stavby	49 147	-9 202	39 945	19 %
B II 3	SMV	135 108	-99 108	36 000	73 %
B II 4.	Jiný dlouhodobý majetek	56	-23	33	41 %
B II 5.	Nedokončený DHM	21 206	0	21 206	0 %
B II 6.	Poskytnuté zálohy na DHM	186	0	186	0 %
B III	DFM	138	0	138	0 %

Ve sloupci brutto je hodnota majetku v pořizovací hodnotě. Sloupec korekce obsahuje výši oprávek a sloupec netto odpovídá zůstatkové hodnotě.

První položkou rozvahy jsou pohledávky za upsaný základní kapitál, které jsou nyní již v nulové výši.

Tabulka odepsanosti dlouhodobého majetku ukazuje, že z největší části je odepsaný dlouhodobý nehmotný majetek, jehož tvoří software a licence k softwaru.

Nejvíce odepsanou položkou dlouhodobého hmotného majetku jsou samostatné movité věci. Z čehož lze vyvodit, že společnost má tento majetek z velké části již odepsaný.

Společnost má vymezené hranice pro zařazení do kategorie dlouhodobého hmotného majetku 40 001 Kč a více, pro dlouhodobý nehmotný majetek je tato hranice 60 001 Kč a více.

Jedinou položkou dlouhodobého finančního majetku jsou poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek.

Dlouhodobý nehmotný majetek je tvořen pouze softwarem. Jeho velkou část tvoří plánovací a konstrukční software Catia, MicroStation, eM-Planner, AutoCad, Edgecam.

Tab. 4. Vertikální analýza majetkové struktury z let 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

(v tis. Kč)	2008		2009		2010		2011	
AKTIVA CELKEM	346 706	100 %	255 834	100 %	617 357	100 %	571 843	100 %
Dlouhodobý majetek	69 643	20 %	59 889	23 %	67 915	11 %	103 383	18 %
DNM	1 642	0 %	337	0 %	1 405	0 %	2 425	0 %
DHM	68 001	20 %	59 552	23 %	66 372	11 %	100 820	18 %
DFM	0	0 %	0	0 %	138	0 %	138	0 %
Oběžná akti- va	275 480	79 %	194 941	76 %	548 343	89 %	467 547	82 %
Zásoby	51 790	15 %	52 766	21 %	78 766	13 %	104 544	18 %
Dlouhodobé pohledávky	0	0 %	0	0 %	9 410	2 %	9 820	2 %
Krátkodobé pohledávky	137 656	40 %	74 916	29 %	79 367	13 %	101 642	18 %
KFM	86 034	25 %	67 259	26 %	380 800	62 %	251 541	44 %
Časové rozli- šení	1 583	0 %	1 004	0 %	1 099	0 %	913	0 %

Tab. 5. Horizontální analýza majetkové struktury z let 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

(v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	08/09	09/10	10/11
AKTIVA CELKEM	346 706	255 834	617 357	571 843	-26 %	141 %	-7 %
Dlouhodobý majetek	69 643	59 889	67 915	103 383	-14 %	13 %	52 %
DNM	1 642	337	1 405	2 425	-79 %	317 %	73 %
DHM	68 001	59 552	66 372	100 820	-12 %	11 %	52 %
DFM	0	0	138	138	-	-	0 %
Oběžná aktiva	275 480	194 941	548 343	467 547	-29 %	181 %	-15 %
Zásoby	51 790	52 766	78 766	104 544	2 %	49 %	33 %
Dlouhodobé pohledávky	0	0	9 410	9 820	-	-	4 %
Krátkodobé pohledávky	137 656	74 916	79 367	101 642	-46 %	6 %	28 %
KFM	86 034	67 259	380 800	251 541	-22 %	466 %	-34 %
Časové rozlišení	1 583	1 004	1 099	913	-37 %	9 %	-17 %

Pro vertikální a horizontální analýzu jsem použila údaje z let 2008 - 2011. V tabulce vertikální analýzy majetkové struktury vidíme procentuální podíl jednotlivých položek na celkových aktivech. Ve vybraných letech je patrná tendence růstu celkových aktiv společnosti, pouze v roce 2009 byla aktiva v nižší výši díky hospodářské recesi.

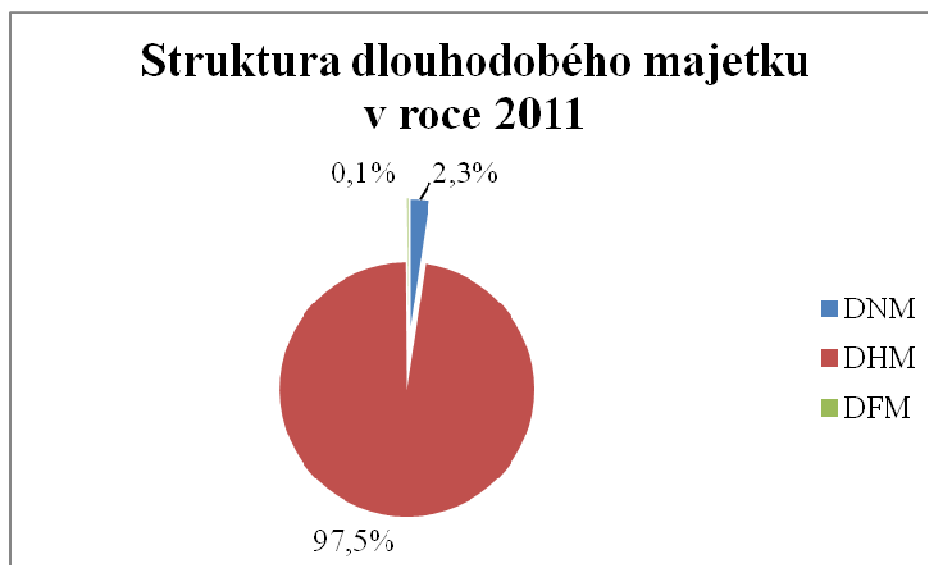
V roce 2009 byly zavedeny úsporné opatření z důvodu prohloubení ekonomické krize a výše celkových aktiv se snížila, byly pozastaveny veškeré další investice. Investiční náklady v roce 2009 dosáhly pouze 2,8 mil. Kč. Investiční výdaje byly směřovány do dopravních prostředků a na rekonstrukci budov a staveb.

V roce 2010 došlo k oživení poptávky a následnému růstu aktiv společnosti. V roce 2011 pokračoval růst dlouhodobého majetku, avšak snížil se objem oběžných aktiv. Na podzim byla dokončena výstavba svařovny.

Společnost se snaží trvale posilovat a zvyšovat celkovou technickou úroveň strojních zařízení a provádět pravidelnou obnovu a získávat dotace.

6.2 Struktura dlouhodobého majetku společnosti

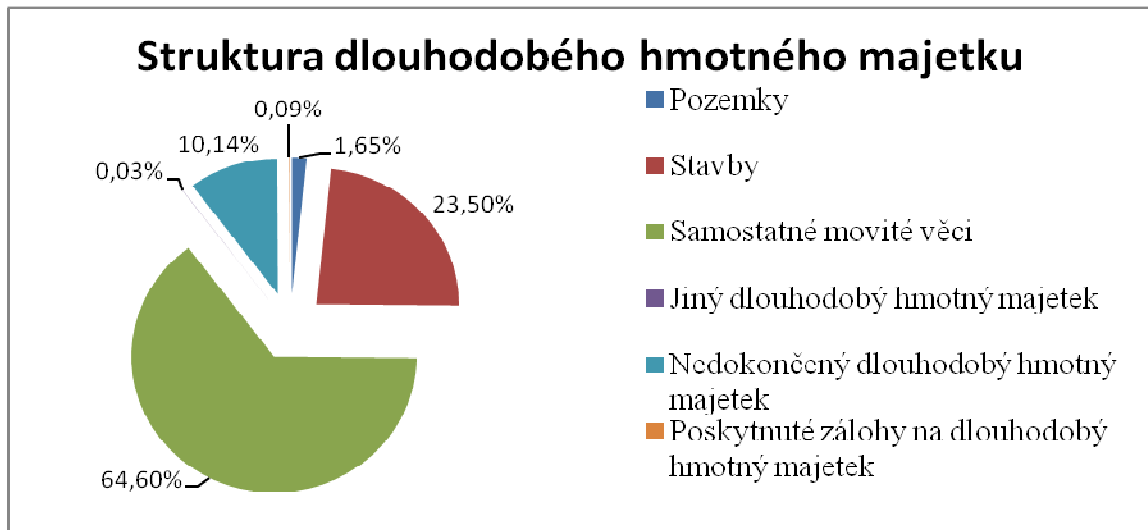
V aktivech společnosti zaujímá dlouhodobý majetek 18 % z celkových aktiv. Z toho většinu tvoří dlouhodobý hmotný majetek. V následujícím grafu můžeme vidět rozdělení dlouhodobého majetku.

Obrázek 2. Struktura dlouhodobého majetku v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

Dlouhodobý nehmotný majetek je tvořen pouze softwarem. Software je ve společnosti odepsán z 85 %.

Dlouhodobý hmotný majetek je největší částí dlouhodobého majetku. Ve společnosti je jeho největší částí položka Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, jak můžeme vidět v následujícím grafu.

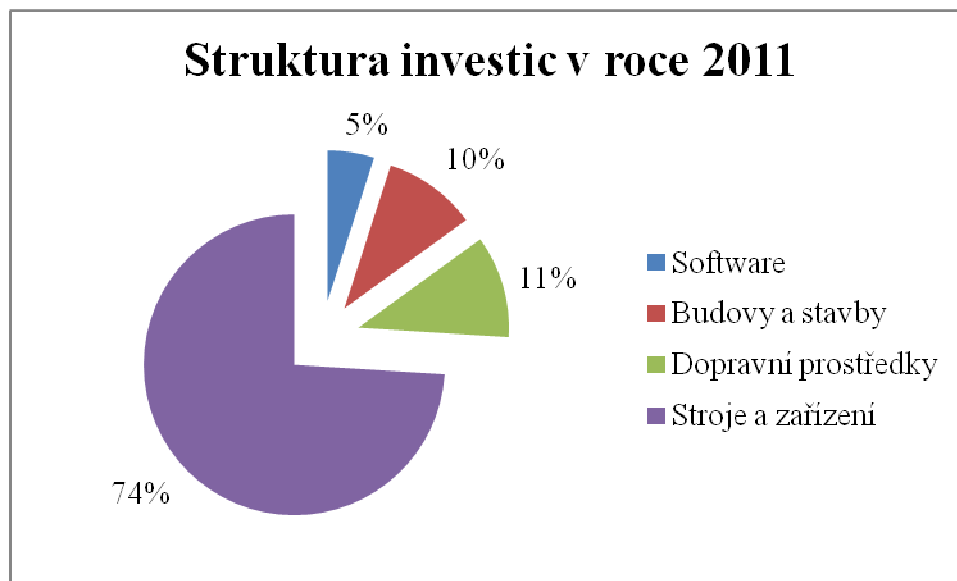
Obrázek 3. Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

Položku samostatné movité věci a soubory movitých věcí tvoří zejména strojírenské nářadí, které je z větší části odepsané, kancelářské vybavení, dopravní prostředky, jež jsou také více jak z poloviny odepsané, vysokozdvížné vozíky, kolejové vozíky, lešení, jeřáby, skříně.

Společnost jako taková dává přednost pořízení majetku nákupem před leasingem. Jediný případ leasingu probíhající v současné době je pořízení automobilu.

V rozvahové položce staveb jsou obsaženy budovy, které společnost vlastní. Těmito budovami jsou sídlo společnosti, sklad hutního materiálu, svařovna a další sklad.

6.3 Struktura investic

Obrázek 4. Struktura investic v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

V roce 2011 dosáhly investiční výdaje hodnoty 55,6 mil. Kč, z toho dotace představovaly 18,1 mil. Kč. Díky schváleným dotacím bylo možné zakoupit v rámci obnovy strojů a zařízení obráběcí centrum, měřicí stroj, jeřáby, lis a soustruh.

Tyto investice byly z části podpořeny dotacemi v rámci Operačního programu podnikání a inovace.

6.4 Poměrové ukazatele finanční analýzy

6.4.1 Analýza zadluženosti, majtkové a finanční struktury

Hodnoty ukazatelů, které zde zmiňuji, jsou počítány z údajů za rok 2011.

Celková zadluženost je základním ukazatelem zadluženosti. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje mezi 30–60 %. Celková zadluženost se vypočítá jako podíl cizích zdrojů a aktiv celkem. Tento ukazatel dosahuje v roce 2011 ve společnosti hodnoty 75,4 %. Což je nad doporučenou hodnotou.

Míra zadluženosti je další často využívaným ukazatelem. Poměruje cizí a vlastní kapitál. Banka podle tohoto ukazatele rozhoduje o poskytnutí úvěru. Vypočítá se jako podíl cizích zdrojů k vlastnímu kapitálu. Pro posouzení je důležitý vývoj tohoto ukazatele v čase.

Tab. 6. Míra zadluženosti v letech 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	2008	2009	2010	2011
Míra zadluženosti	3,62	1,93	5,13	3,06

Snížení ukazatele v roce 2009 bylo způsobeno omezením investic a tudíž i snížením cizích zdrojů. V následujícím roce společnost začala znovu investovat a její zadlužení se zvýšilo.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem má ve společnosti hodnoty 1,67. Tento ukazatel poměřuje velikost vlastního kapitálu a dlouhodobému majetku. Jestliže je tento ukazatel vyšší než 1, znamená to, že podnik využívá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv.

Ukazatel krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji má ve společnosti hodnotu 1,36. Platí zde zlaté pravidlo financování, kde by měl být dlouhodobý majetek financován dlouhodobými zdroji. Při výsledku nižším než 1 podnik kryje část svého dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji, jedná se o takzvanou agresivní strategii financování. Při příliš vysokém poměru je podnik finančně stabilní, avšak svůj majetek financuje vlastními zdroji, které jsou dražší, jedná o takzvanou konzervativní strategii financování.

Úrokové krytí má ve společnosti hodnotu 34,7. Tento ukazatel vypovídá o tom, kolikrát je čistý zisk větší než úroky.

Přehled těchto ukazatelů a jejich vývoj v čase vidíme v následující tabulce.

Tab. 7. Ukazatele zadluženosti, majetkové a finanční struktury v letech 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

	2008	2009	2010	2011
Celková zadluženost	78,4%	65,8%	83,7%	75,4%
Míra zadluženosti	3,62	1,93	5,13	3,06
Krytí dlouhodobých aktiv vlastním kapitálem	0,22	1,46	1,48	1,36
Krytí dlouhodobých aktiv dlouhodobými zdroji	2,14	1,76	1,52	1,67
Úrokové krytí (počítáno z Cash Flow)	5,78	9,99	19,78	34,75

6.4.2 Ukazatele aktivity

Tab. 8. Obrat aktiv v letech 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	2011	2010	2009	2008
Obrat aktiv	1,42	0,71	1,11	1,59
Obrat dlouhodobého majetku	7,86	6,46	4,75	7,92

Obrat celkových aktiv počítaný z tržeb se výrazněji liší v roce 2010, což způsobila výše oběžného majetku. Ve všech uvedených letech byly největší položkou finanční prostředky na běžném účtu. Kromě roku 2010 je ukazatel větší než 1, což je doporučená hodnota.

Obrat dlouhodobého majetku je nadhodnocen tím, že víc jak polovina dlouhodobého majetku je již odepsána.

Při srovnání těchto dvou ukazatelů vidíme, že společnost lépe využívá dlouhodobý majetek, u kterého jsou hodnoty vyšší. V roce 2011 1 Kč dlouhodobého majetku přinesla společnosti necelých 8 Kč tržeb.

7 EVIDENCE MAJETKU VE SPOLEČNOSTI

Jedna z možností seřazení dlouhodobého majetku ve společnosti je řazení podle odpisových skupin účetních odpisů. Odpisové skupiny jdou rozděleny podle druhu majetku na dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek. Dále jsou odpisové skupiny odděleny podle počtu let odpisování, druhu majetku (např. dopravní prostředky mají svoji vlastní odpisovou skupinu) nebo probíhajících projektů. Společnost používá pouze rovnoměrné účetní odpisy, využívá program Visual enterprise manufacturing.

Na kartě dlouhodobého majetku je uveden název nebo popis majetku, název firmy, číslo syntetického účtu, na který je majetek zaúčtován, inventární číslo, datum pořízení, datum uvedení do používání a datum zaúčtování, vstupní cena majetku, odpisová skupina, účetní a daňové odpisy, zvolená metoda odpisování a počet let odpisování.

Společnost Chropyněská strojírna používá pouze rovnoměrné účetní odpisy. Tyto účetní odpisy mají v každém roce stejnou velikost.

7.1 Pořízení dlouhodobého majetku

Ve společnosti Chropyněská strojírna je nejčastějším způsobem pořízení dlouhodobého majetku nákup, pořízení vlastní činností a příležitostně se využívá i finanční leasing.

Pořízení majetku probíhá přes účtovou skupinu Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek, která je ve společnosti pojmenovaná jako Pořízení dlouhodobého majetku. Tato skupina obsahuje syntetické účty 041 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku a 042 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku a k nim analytické účty.

7.1.1 Pořízení dlouhodobého majetku nákupem Audi A6

Jako příklad pořízení dlouhodobého hmotného majetku nákupem uvedeme koupi osobního automobilu Audi A6 v říjnu 2012. Při obdržení faktury je nákup majetku zaúčtován na účtu 042100 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Po dodání je zařazen mezi dlouhodobý hmotný majetek na účet 022100 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Dále se vyplní karta dlouhodobého majetku, ke které se přiloží faktura, kupní smlouva a osvědčení o registraci vozidla.

7.1.2 Odpisy Audi A6

Po zařazení majetku se stanoví způsob odpisování a vypočítá se výše odpisů. Doba účetního odpisování byla stanovena na 4 roky a podle zásad pro účetnictví platných ve společnosti odpisy jsou rovnoměrné.

Ve společnosti jsou účetní odpisy počítány jako měsíční. Vstupní cena se dělí počtem měsíců, jeho doby živosti. Měsíční odpis se zaokrouhluje na celé koruny.

Jelikož byl tento osobní automobil pořízen v říjnu, je odpis v prvním roce nižší. Majetek se začal odpisovat v listopadu 2012, takže účetní odpis není za celý rok, ale pouze za listopad a prosinec. Následující odpisy už byly v roční výši, až na poslední rok, kdy bylo odepsáno zbylých 10 měsíců.

Účetní odpisy se zaúčtují na stranu má dáti nákladového účtu 551100 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a oprávký na stranu dal účtu 082100 Oprávký k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí.

Tab. 9. Účetní rovnoměrné odpisy - Audi A6. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
2012	62 847	62 847	1 445 486
2013	377 088	439 935	1 068 398
2014	377 088	817 023	691 310
2015	377 088	1 194 111	314 222
2016	314 222	1 508 333	0

Osobní automobil Audi byl zařazen do 2. skupiny daňových odpisů jako dvoustopá motorová vozidla osobní. Majetek ve druhé odpisové skupině se odpisuje 5 let. Zvolenou metodou daňových odpisů byla rovnoměrná metoda. Výpočet daňových odpisů pomocí sazeb stanovených v příloze zákona o dani z příjmu. Vynásobením pořizovací ceny a stanovené sazby získáme daňový odpis.

Tab. 10. Daňové rovnoměrné odpisy - Audi A6. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	Způsob výpočtu	Odpis	Zůstatková cena
2012	1508333 x 11%	165 917	1 342 416
2013	1508333 x 22,25%	335 604	1 006 812
2014	1508333 x 22,25%	335 604	671 208
2015	1508333 x 22,25%	335 604	335 604
2016	1508333 x 22,25%	335 604	0

7.1.3 Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností

Příkladem pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností může být pořízení světelné reklamní tabule v červenci 2012.

Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností probíhá prostřednictvím výrobní objednávky v rámci podniku. V objednávce je uvedena cena přímých nákladů – materiálu a práce, nákladová režie a náklady spolupracujícího podniku, pokud majetek vzniká ve spolupráci s jiným podnikem. Takto pořízený dlouhodobý majetek se oceňuje vlastními náklady vynaloženými na jeho výrobu.

Majetek pořízený vlastní činností se zařadí do majetku, na stranu má dáti účtu 042100 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku, na stranu dal účtu 624100 Aktivace dlouhodobého hmotného majetku. Poté se zařadí mezi majetek na účet 022300 Samostatné movité věci - různé, vyplní se karta dlouhodobého majetku, a majetek dostane přiřazené inventární číslo. Světelná reklamní tabule byla pořízena na 5 let.

7.1.4 Odpisy Světelná reklamní tabule

Účetní odpisy se zaúčtují na stranu má dáti účtu 551500 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, oprávky se zaúčtují na stranu dal účtu 082300 Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí.

Světelná tabule se odpisuje rovnoměrným způsobem. Jelikož byla tabule zařazena do majetku v červenci roku 2012, je odpis v prvním a posledním roce poloviční, pouze za 6 měsíců. Výpočet je obdobný jako u Audi A6 s tím rozdílem, že majetek je účetně odpisován celkem 60 měsíců.

Tab. 11. Účetní rovnoměrné odpisy – světelná tabule. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2012	7 920	7 920	71 231
2013	15 840	23 760	55 391
2014	15 840	39 600	39 551
2015	15 840	55 440	23 711
2016	15 840	71 280	7871
2017	7 871	79 151	0

Světelná reklamní tabule byla zařazena do 2. skupiny daňových odpisů jako světelné reklamy. Odpisuje se rovnoměrným způsobem.

Tab. 12. Daňové rovnoměrné odpisy – světelná tabule. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	Způsob výpočtu	Odpis	Zůstatková cena
2012	79151 x 11%	8 707	70 444
2013	79151 x 22,25%	17 612	52 832
2014	79151 x 22,25%	17 612	35 220
2015	79151 x 22,25%	17 612	17 608
2016	79151 x 22,25%	17 612	0

7.1.5 Pořízení dlouhodobého majetku formou leasingu

Společnost Chropyňská strojírna si pronajímá dlouhodobý majetek. Pronájem majetku začal 5. 9. 2008 a má skončit 5. 8. 2013. Majetek je pronajímán na stanovenou dobu použitelnosti.

Pronajímatel a společnost Chropyňská strojírna spolu uzavřeli leasingovou smlouvu na osobní automobil. Součástí leasingové smlouvy je i Splátkový kalendář, který obsahuje výši splátek a pojistného a DPH. Celková hodnota majetku je ve výši 499 460 Kč.

V průběhu leasingu je majetek ve vlastnictví pronajímatele, který ho i odpisuje. Po uhrazení všech leasingových splátek bude majetek odkoupen za zůstatkovou hodnotu 1 000 Kč.

V této hodnotě bude i zaúčtován a tato cena je cenou, ve které bude veden v účetnictví. Nadále už nebude odpisován, jelikož byl odepsán leasingovou společností.

7.2 Vyřazení dlouhodobého majetku

Chropynská strojírna většinu majetku vyřazuje fyzickou likvidací.

K likvidaci dlouhodobého majetku dochází v důsledku jeho opotřebení, zastarání a poruchovosti. Návrh na likvidaci předkládá vedoucí vnitropodnikového útvaru. Vedoucí účetní jednotky jmenuje k vyřazení dlouhodobého majetku likvidační komisi. Funkci předsedy likvidační komise zastává Ing. Roman Navrátil, dalšími členy jsou Ing. František Kudela a Bc. Petr Bartoš. Likvidační komise návrhy posoudí a potom je může schválit a odsouhlasit k likvidaci.

U majetku, který není zcela odepsán, se musí do nákladů zaúčtovat zůstatková hodnota dlouhodobého majetku. Až poté může být vyřazen z účetnictví.

8 NÁVRH OPATŘENÍ NA ZLEPŠENÍ ŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Společnosti investovala velké množství finančních prostředků do dlouhodobého majetku, a proto je vhodné věnovat mu náležitou pozornost. Při odepsanosti celých dlouhodobých aktiv víc než 50 % je důležité myslet i na jeho obnovu. Společnost má totiž v evidenci velké množství již odepsaného majetku.

8.1 Doporučení v oblasti poměrových ukazatelů finanční analýzy

8.1.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

V praktické části jsou počítány hodnoty ukazatelů pouze v letech 2008-2011. V roce 2009 se společnost musela vyrovnat s hospodářskou krizí a zavedla úsporná opatření.

Avšak hodnota ukazatele **celkové zadluženosti** se ve všech zobrazených letech pohybuje nad doporučenými hodnotami, a pouze v roce 2009 výrazněji klesl. Společnost si musí dávat pozor na její vysoké zadlužení a schopnost splácet své dluhy.

Ukazatel **míry zadluženosti** je obdobou celkové zadluženosti a jeho vývoj je v uvedených letech totožný. Pro společnost by bylo výhodnější snížení těchto dvou ukazatelů.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem je dalším ukazatelem finanční analýzy. Pouze v roce 2008 byl tento ukazatel menší než 1 a dlouhodobý majetek byl krytý jen z části vlastním kapitálem.

Ukazatel krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji je v každém z vybraných let větší než 1. Znamená to, že podnik se řídí zlatým pravidlem financování a dlouhodobý majetek je pořizován dlouhodobými zdroji, jedná se o tzv. konzervativní strategii financování.

Úrokové krytí má v uvedených letech vzrůstající tendenci. Společnost nemá problém s tím, aby vytvořila potřebný zisk pro krytí úroků z půjček.

8.1.2 Analýza ukazatelů aktivity

Má bakalářská práce se týká dlouhodobého majetku, takže jsem uvedla pouze dva – obrat aktiv a obrat dlouhodobého majetku. Tyto ukazatele vypovídají o tom, jak je podnik schopný využívat vložené prostředky.

Obrat aktiv se výrazněji liší v roce 2010, což je způsobeno uložením vysoké finanční částky na bankovních účtech. Pro společnost by bylo výhodnější tyto prostředky využít, například investovat do obnovy dlouhodobého majetku.

Obrat dlouhodobého majetku měl v uvedených letech podobný vývoj až na propad v roce 2009.

8.2 Doporučení v oblasti evidence dlouhodobého majetku

Společnost používá pouze rovnoměrné účetní odpisy. Což je sice jednodušší z hlediska výpočtu, protože výše odpisů je ve všech letech stejná. Avšak pro zachycení věrného a poctivého účetnictví u majetku, který rychle ztrácí hodnotu, není ideální.

Společnost by měla zvážit zavedení zrychlených účetních odpisů u majetku, který rychle ztrácí svou hodnotu. Tímto majetkem by mohly být osobní automobily a výpočetní technika.

Jako příklad uvedeme porovnání odpisování osobního automobilu Škoda Octavia a v ceně 120 000 Kč. Tento majetek je ve společnosti využíván, má 4 letou dobu použitelnosti a odpisuje se rovnoměrně.

Tab. 13. Srovnání rovnoměrných a zrychlených účetních odpisů. Zdroj: Vlastní zpracování.

Rok	Odpisy	
	Rovnoměrné	Zrychlené
1	$120\,000\text{ Kč} / 4 = 30\,000\text{ Kč}$	$(2 \times 120\,000\text{ Kč} \times 4) / (4 \times 5) = 48\,000\text{ Kč}$
2	$120\,000\text{ Kč} / 4 = 30\,000\text{ Kč}$	$(2 \times 120\,000\text{ Kč} \times 3) / (4 \times 5) = 36\,000\text{ Kč}$
3	$120\,000\text{ Kč} / 4 = 30\,000\text{ Kč}$	$(2 \times 120\,000\text{ Kč} \times 2) / (4 \times 5) = 24\,000\text{ Kč}$
4	$120\,000\text{ Kč} / 4 = 30\,000\text{ Kč}$	$(2 \times 120\,000\text{ Kč} \times 1) / (4 \times 5) = 12\,000\text{ Kč}$

Tabulka porovnává výši odpisů během životnosti majetku. Zatímco u rovnoměrných odpisů je jejich výše stejná v každém roce. U zrychlených odpisů je v prvním roce odepsán

čtyřnásobek toho, co v posledním roce. Zrychlený způsob odpisování lépe zachycuje opotřebení a zastarávání tohoto majetku.

8.3 Doporučení v oblasti inventarizace

Při inventarizaci se zajišťuje kontrola účetnictví a také skutečný stav majetku. Inventarizace probíhá ve společnosti jednou ročně, ke konci účetního období. Inventarizační komise musí fyzickým způsobem ověřit označení, stav i využití inventárních předmětů.

Pro společnost by mohlo být přínosem zavedení technologie čárových kódů pro zjednodušení a zrychlení inventarizace. Inventuru provádějí řadoví zaměstnanci firmy, pro které to není běžná pracovní náplň. Systém čárových kódů automaticky eviduje přesuny majetku. Na štítku bývá označení majetku, inventární číslo a také logo společnosti. Takže společnost by musela veškerý majetek označit čárovými kódy. Další podmínkou pro inventarizaci pomocí čárových kódů je přenosný terminál se snímačem, do kterého se dá vložit očekávaný stav majetku. Data z tohoto terminálu se dají dále zpracovávat v informačním systému společnosti. V současné době je možné pořídit terminál se snímačem již od 16 000 Kč.

8.4 Doporučení v oblasti směrní

Společnost již má vypracovanou organizační směrnici se zásadami pro účetnictví, která je velmi stručná. Proto bych chtěla navrhnout nějaká doporučení v následující kapitole.

8.4.1 Dlouhodobý majetek

Společnosti má vytvořenou směrnici podle účtových tříd účtové osnovy. Ve směrnici není vymezený dlouhodobý majetek a jeho složky.

Dlouhodobým nehmotným majetkem je majetek, který má dobu použitelnosti delší než 1 rok. Výše ocenění je stanovena na Kč 60 001,- a více. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku probíhá přes účet 041 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku.

Dlouhodobým hmotným majetkem je majetek, který má dobu použitelnosti delší než 1 rok. Výše ocenění je stanovena na Kč 40 001,- a více. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku probíhá přes účet 042 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Poté je majetek zařazený na příslušný majetkový účet.

Náležitosti inventární karty jsou inventární číslo majetku, číslo syntetického účtu, název majetku, vstupní cena, zvýšená vstupní cena, datum pořízení, datum uvedení předmětu do stavu způsobilého užívání, odpisová skupina, způsob odpisování, doba odpisování, účetní a daňový odpis, zůstatková cena, umístění majetku.

Účetní jednotka vyřazuje majetek na základě protokolu o vyřazení. Odpovědným orgánem je likvidační komise, která rozhoduje o vyřazení majetku na základě návrhu na likvidaci. Plně odepsaný majetek, který je účetní jednotkou stále využíván, nebude vyřazován.

Pořízený majetek je zachycen na příslušných majetkových účtech a v prvním roce je zařazen do odpisových skupin podle zákona o daních z příjmů a je zvolen způsob odpisování.

Na konci roku jsou vypočítány účetní i daňové odpisy. Rozdíly mezi účetními a daňovými odpisy se promítají do daňového přiznání k dani z příjmu právnických osob.

ZÁVĚR

Dlouhodobý majetek je ve společnosti velmi významnou položkou aktiv. Proto je důležité věnovat mu náležitou pozornost a dbát na jeho včasnou obnovu.

Nejprve byl proveden průzkum literárních pramenů týkajících se dlouhodobého majetku, zákona 563/1991 Sb. o účetnictví a vyhlášky 500/2002 Sb. pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

V teoretické části byly objasněny složky dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Dále způsoby pořízení, oceňování a vyřazení majetku. Jednou za dalších kapitol bylo odpisování majetku, které má dvě části odpisy účetní a daňové.

Následovaly poměrové ukazatele, které byly zaměřeny hlavně na analýzu zadluženosti, majetkové a finanční struktury a ukazatele aktivity.

V praktické části bylo uvedeno, jak probíhá inventarizace ve společnosti. Poté bylo popsáno pořízení, zařazení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku, rozebrána jeho struktura a odepsanost.

V závěru praktické části jsou doporučení pro zlepšení stávajícího stavu majetku ve společnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

CHALUPA, R. *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. 9. vyd. Olomouc: Anag: 2011. ISBN9 78-80-7263-650-1.

JANHUBA, Miloslav. *Teorie účetnictví: (výběr z problematiky)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1662-2.

KNÁPKOVÁ, A. & PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3349-4.

KOVALÍKOVÁ, Hana. *Zákon o účetnictví ...: jednoduchý průvodce v každodenní praxi*. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-590-0.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Vyd. XX. aktualizované. Praha: Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-169-5.

LANDA, Martin. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. ISBN 80-86861-11-2.

MÜLLEROVÁ, L., VOMÁČKOVÁ, H. & DVOŘÁKOVÁ, D. *Účetní předpisy pro podnikatele: (zákon o účetnictví, prováděcí vyhláška k zákonu, České účetní standardy) : s komentářem*. Vyd. 1. Praha: ASPI. 2007. ISBN 978-80-7357-289-1.

Elektronické zdroje:

MĚŘENÍ PODNIKOVÉ VÝKONNOSTI A OCEŇOVÁNÍ PODNIKU, © 2013.

In: businessinfo.cz [online]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mereni-podnik-vykonnost-ocenovani-podnik-2826.html#!&chapter=4>.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Úplné znění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sběrka zákonů České republiky. Praha, 2012. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ucetni_reforma_vf_pravpred_platna_le_g_zakony.html

ČESKÁ REPUBLIKA. *Vyhláška č. 500/2002 Sb. pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví*. In: Sběrka zákonů České

republiky. Praha, 2002. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3993>

OBRAT DLOUHODOBÉHO MAJETKU, © 2013. In. managementmania.com [online]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/obrat-dlouhodobeho-majetku>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

QMS a EMS	System řízení kvality.
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek.
DHMC	Dlouhodobý hmotný majetek.
DFM	Dlouhodobý finanční majetek.
KFM	Krátkodobý finanční majetek.
ZDP	Zákon o dani z příjmu.
HIM	Hmotný investiční majetek.
ČNB	Česká národní banka.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1. Organizační struktura. Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti.</i>	31
<i>Obrázek 2. Struktura dlouhodobého majetku v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	40
<i>Obrázek 3. Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	41
<i>Obrázek 4. Struktura investic v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	42

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Odpisové skupiny. Zdroj: Zákon o dani z příjmů.</i>	25
<i>Tab. 2. SWOT analýza. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	33
<i>Tab. 3 Odepsanost dlouhodobého majetku v roce 2011. Zdroj: Vlastní zpracování.....</i>	37
<i>Tab. 4. Vertikální analýza majetkové struktury z let 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	38
<i>Tab. 5. Horizontální analýza majetkové struktury z let 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	39
<i>Tab. 6. Míra zadluženosti v letech 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	43
<i>Tab. 7. Ukazatele zadluženosti, majetkové a finanční struktury v letech 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.....</i>	43
<i>Tab. 8. Obrat aktiv v letech 2008-2011. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	44
<i>Tab. 9. Účetní rovnoměrné odpisy - Audi A6. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	46
<i>Tab. 10. Daňové rovnoměrné odpisy - Audi A6. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	47
<i>Tab. 11. Účetní rovnoměrné odpisy – světelná tabule. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	48
<i>Tab. 12. Daňové rovnoměrné odpisy – světelná tabule. Zdroj: Vlastní zpracování.....</i>	48
<i>Tab. 13. Srovnání rovnoměrných a zrychlených účetních odpisů. Zdroj: Vlastní zpracování.</i>	51

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Zásady pro účetnictví v a. s. Chropyňská strojírna
- P II Inventární karta investičního majetku Audi A6
- P III Inventární karta investičního majetku Světelná reklamní tabule

PŘÍLOHA P I: ZÁSADY PRO ÚČETNICTVÍ V AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI CHROPYŇSKÁ STROJÍRNA

Úvodní ustanovení

Účelem této směrnice je stanovení zásad pravidel pro účetnictví v a.s. Chropyňská strojírna.

Rozsah platnosti

Tato směrnice je platná pro všechny pracovníky.

Pojmy a zkratky

CHS – Chropyňská strojírna

ŘD – ředitel divize

ZSC – zahraniční služební cesta

Záznamy systému jakosti

Záznamy systému jakosti nejsou.

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá platnosti dnem vydání.

Úvodní ustanovení

1.1 Platnost účtové osnovy a postupů pro účtování pro podnikatele

K zabezpečení úkolů vyplývajících z obchodního zákoníku a ze zákona o účetnictví č. 563/1991, dále pro zabezpečení úlohy odboru informační soustavy jako aktivního nástroje podnikového a vnitropodnikového řízení

v y d á v á m

Zásady pro účetnictví v akciové společnosti Chropyňská strojírna, v nichž se doplňuje účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele a rozpracovávají, doplňují a přesněji vymezují postupy v rámci oprávnění nebo povinností, které tyto postupy poskytují nebo ukládají.

V akciové společnosti Chropyňská strojírna se účetnictví organizuje a vede zásadně podle účtové osnovy a postupů účtování pro podnikatele vydaných Federálním

ministerstvem financí pod číslem jednacím V/20 100/1992 ze dne 15. července 1992 a podle dalších ustanovení těchto zásad.

1.2 Doplnění účtové osnovy v akciové společnosti Chropyňská strojírna

Účtová osnova se pro účtování v podmínkách akciové společnosti Chropyňská strojírna doplňuje pouze na základě vydaných dodatků nebo změn ministerstva financí České republiky.

1.3 Doplnování a stanovení syntetických účtů v účtové osnově

Syntetické účty, které účtová osnova vymezuje pouze rámcově, se stanoví pro a.s. Chropyňská strojírna v účtovém rozvrhu organizace vydávaném pro každé účetní období tj. kalendářní rok.

1.4 Rozpracování postupů účtování pro podnikatele

V případech, kdy podle účtové osnovy a postupů účtování pro podnikatele je a.s. Chropyňská strojírna povinna nebo oprávněna stanovit, upřesnit nebo jinak určit přesnější vymezení anebo zvolit jednu z více naznačených variant řešení, postupuje se podle dalších ustanovení těchto „Zásad“.

1.5 Projekty financované ze státního rozpočtu, krajského rozpočtu a strukturálních fondů EU - Phare, SROP

V rámci dotačních projektů spolufinancovaných ze státního rozpočtu a strukturálních fondů EU je nutno analyticky vykonávat veškeré související účetní případy v souladu s „Podmínkami poskytnutí dotace nebo nenávratné finanční výpomoci“. Je nutno dodržet veškeré náležitosti odděleného účtování o projektu, náležitosti a povinnosti, které stanovuje grantová či jiná smlouva, včetně požadované doby archivace dokladů projektu.

1.6 Účetní období

Účetní období je hospodářský rok, který je totožný s kalendářním rokem

2. Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

2.1 Vymezení hranice dlouhodobého hmotného majetku

Hranice pro zařazení do kategorie hmotného investičního majetku je stanovena na Kč 40 001,- a více.

2.2 Vymezení hranice pro dlouhodobý nehmotný majetek

Hranice pro zařazení do kategorie nehmotného investičního majetku je stanovena na Kč 60 001,- a více.

2.3 Odpisování hmotného a nehmotného investičního majetku

V souladu s účetní osnovou platnou od 1. 1. 1994 bude odepisování hmotného a nehmotného investičního majetku prováděno dle následujících zásad:

1. Hmotný dlouhodobý majetek bude daňově odepisován dle § 31 a § 32 zákona o dani z příjmů, účetně bude odepisován měsíčně od měsíce kdy je předmět uveden do užívání. Nehmotný majetek bude odepisován dle § 32a) ZDP.
2. Měsíční sazba bude v případě odepisování odpovídat 1/12 roční sazby.
3. Hmotný a nehmotný investiční majetek pořízený v rámci odkupu z a.s. Technoplast Chropyně od 1. 9. 1993 bude odepisován dle odpisového plánu.
4. Opravná položka k HIM (BaS) a opravná položka k HIM (stroje a zařízení) budou vedeny samostatně na analytických účtech, odepisovány budou rovnoměrně po dobu 15 let.
5. Součástí ocenění dlouhodobého nehmotného i hmotného majetku nejsou úroky.

2.4. Účetní odpisový plán

Pro nově pořízený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je odpisový plán stanoven v souladu s odstavcem 2.3 bod 1 Zásad pro účetnictví v a.s. Chropyněská strojírna.

3. Účtová třída 1 – zásoby

3.1 Způsob evidence

Akciová společnost Chropyněská strojírna účtuje o zásobách dle způsobu A uvedeného v účtové osnově.

3.2 Předměty do 40 000,- Kč

O nově pořízených předmětech do 5.000,- Kč bude účtováno jako o zásobách. Při vydání ze skladu se účtují přímo do spotřeby. Samostatné movité předměty – DHIM, jejichž ocenění je od 5 001 do 40 000,- Kč, budou rovněž účtovány přímo do spotřeby přes samostatný anal. účet 501 – 200 a budou vedeny v operativní evidenci.

3.3 Předměty do 40 000,- Kč časově rozlišované

Viz odstavec 5.bod 1.

3.4 Oceňování nedokončené výroby a polotovarů vlastní výroby

Nedokončená výroba se oceňuje v položkách přímý materiál, externí kooperace, přímé mzdy a dílenská režie. Výše dílenské režie je přiřazena dle použitého dílenského zdroje.

3.5 Skladové zásoby materiálu a zboží

Materiál a zboží bude oceňován v cenách skutečného pořízení plus vedlejší pořizovací náklady.

3.6 Vedlejší pořizovací náklady

Vedlejší pořizovací náklady, které souvisí s pořízením materiálu (přepravné, balné, poštovní služby apod.) jsou rozpouštěny na příslušnou skladovou položku.

4. Účtová třída 2 – Finanční účty

4.1 Účtování o krátkodobém finančním majetku

Na účtech třídy 2 je účtováno o krátkodobém finančním majetku a krátkodobých úvěrech. Jako krátkodobé úvěry jsou vedeny úvěry se splatností do 1 roku.

4.2 Ocenění cizoměnových účtů finančního majetku

Pro ocenění finančních účtů z účtové třídy 2 v cizí měně se bude vycházet z kursu vyhlášeného ČNB vždy k prvnímu dni příslušného měsíce.

4.3 Forwardové a opční obchody – finanční deriváty

Forwardové a opční obchody s cílem zajištění hodnoty směného kursu a tím i korunové hodnoty cizoměnových tržeb budou evidovány pouze v podrozvahové evidenci. Účtování o nákladech a výnosech z těchto obchodů je stanoveno v článku 8.2 těchto zásad účetnictví.

5. Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

5.1 Časové rozlišení nákladů

V případě nákupu samostatných movitých věcí s hodnotou nad 10 tis Kč do 40 tis Kč /ks (nábytek, koberce apod.) jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok, bude postupováno v rámci zachování věrného a poctivého obrazu účetnictví tak, že uvedené položky budou časově rozlišeny do nákladů alikvotně za období 3 let.

5.2 Náklady příštích období

Do nákladů příštích období účtuje akciová společnost Chropyňská strojírna náklady nesouvisející s příslušným účetním obdobím a to především nájemné vyplývající z leasingových smluv. Účtováno bude průběžně na příslušný účet 381.

Zúčtování nákladů příštích období na příslušný účet nákladů se bude provádět u každého případu měsíčně, s nimiž časově rozlišené náklady časově a věcně souvisí.

5.3 Analytické evidence

Analytická evidence se vede podle jednotlivých případů časového rozlišení.

5.4 Další případy časového rozlišení

V případě, že se ve stále měnících podmínkách vyskytnou další operace, které budou splňovat charakter nákladů příštích období, je nutno se řídit obecnou zásadou časové souvislosti operace s příslušným účetním obdobím, tj. hospodářským rokem.

Dle pokynů D 300 nebudou nevýznamné a pravidelně se opakující výdaje do částky 60.000 Kč časově rozlišovány.

5.5 Ocenění pohledávek a závazků v cizích měnách

Pro ocenění pohledávek a závazků v cizí měně se používá kursu ČNB vyhlášeného pro 1. den daného měsíce, ve kterém nastalo uskutečnění zdanitelného plnění dle daňového dokladu.

5.6 Dotace

Pro účtování o poskytnuté dotaci budou využívány spojovací účty 346 pro poskytnutou dotaci ze státního rozpočtu a 347 pro poskytnutou dotaci ze strukturálních fondů EU.

5.7 V souladu se zákonem č. 593 / 1992 Sb. § 8 a) o rezervách, vytváří společnost zákonné opravné položky k ohroženým pohledávkám se splatností po 31. 12. 1994.

6. Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

6.1 Tvorba fondů ze zisku

Chropyňská strojírna, a.s. tvoří na základě rozhodnutí představenstva následující fondy ze zisku:

1. rezervní fond
2. ostatní fondy

Tvorba a čerpání rezervního fondu se řídí ustanoveními obchodního zákoníku a stanovami akciové společnosti.

6.2 Dlouhodobé úvěry

V účtové třídě 4 je účtováno o dlouhodobých úvěrech, tzn. úvěrech se splatností delší než 1 rok.

6.3 Tvorba rezerv

Akciová společnost Chropyňská strojírna tvoří v souladu se zákonem č. 593/92 Sb. O rezervách pro zjištění základu daně z příjmu § 7.

7. Účtová třída 5 – Náklady

7.1 Analytická evidence

Analytická evidence k jednotlivým účtům třídy 5 je stanovena účtovým rozvrhem a.s. CHS pro příslušný kalendářní rok.

7.2 Stravné na ZSC je poskytováno ve výši dle Zákoníku práce č. 262/2006 Sb., který nabyl účinnosti od 1. 1. 2007. Z hlediska uznání cestovních náhrad jako daňových výdajů (nákladů) je směrodatný zákon č. 586/1992S., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Krácení stravného z titulu poskytnutí bezplatného stravování je realizována paušálně v poměru snídaně: oběd: večeře – 30%: 40%: 30%. Krácení stravného nemá vliv na poskytnutí kapesného.

7.3 Vnitropodnikové náklady (interní kooperace) budou účtovány na účtu 599/130.

8. Účtová třída 6 – Výnosy

8.1 Analytická evidence

Jednotlivé členění účtů je stanoveno účtovým rozvrhem a.s. Chropyňská strojírna pro příslušný kalendářní rok.

8.2 Výnosy (náklady) finančních derivátů

Výnosy (náklady) z forwardových a opčních obchodů nebudou časově rozlišovány, i pokud se smlouvy týkají více účetních období. Do nákladů či výnosů vstupují až po ukončení operace na účty 567 či 667.

Aktuální tržní hodnota obchodu bude kvartálně oceňována a sledována v podrozvahové evidenci. K příslušnému rozvahovému dni v průběhu smlouvy na základě tržního ocenění obchodu zúčtována změna reálné hodnoty derivátu oproti vlastnímu kapitálu (účty 414, 373). Definitivní zúčtování obchodu ve prospěch výnosů (na vrub nákladů) proběhne až ve splatnosti celé operace.

8.3 Vnitropodnikové výnosy (interní kooperace) budou účtovány na účtu 699/130.

9. Účtová třída 7– Závěrkové a podrozvahové účty

9.1 Podrozvahové účty

Na podrozvahových účtech se sledují důležité skutečnosti, o kterých se neúčtuje v soustavě podvojného účetnictví a jejichž znalost je pro organizaci podstatná (tržní ocenění finančních derivátů, věcná břemena, přemístění obchodního majetku dle zákona o DPH)

10. Účtová třída 8-9 Vnitropodnikové účetnictví

10.1 V rámci vnitropodnikového účetnictví jsou využívány účty účt. skupiny 8 a 9 pro zúčtování přímých mezd a dílenské režie.

11. Závěrečná ustanovení

1. Dnem 1. 1. 1993 nabývá účinnost Účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele vydání FMF pod čj. V/20 100/1992.
2. Tyto zásady nabývají platnosti dne 2. 1. 2008.
3. Kontrolou pověřuji ředitele divize ekonomicko správní.

